

Kadernota 2024-2027

2 Ontwikkelingen

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de belangrijkste ontwikkelingen die we nu voorzien en welke van invloed zijn op de gewenste maatschappelijke effecten en de financiële kaders. Veel ontwikkelingen met doorwerking in de meerjarenbegroting 2024 zijn al in de 1e burap 2023 opgenomen vanwege de benodigde aanpassing van de lopende begroting 2023. Om niet in herhaling te vallen zijn deze structurele burap (bestuursrapportage)ontwikkelingen niet opnieuw benoemd in deze Kadernota, maar wordt hiernaar verwezen en is het meerjarige deel hier cijfermatig verwerkt.

Hieronder worden de ontwikkelingen per programma toegelicht die vanaf 2024 een rol gaan spelen. Tevens wordt er aangegeven wat dit betekent voor de meerjarenbegroting.

Per budgetaanvraag is toegevoegd of het een eenjarige (E) of meerjarige (M) post betreft.

2.1 Ontwikkelingen Sociaal

	Sociaal	E/M ¹	2023 primitief	2023 1e Burap	2024 Kadernota 2024	2024 primitief	2025	2026	2027
	bedragen x € 1.000		A	B	C	=A+B+C			
	Primitieve begroting		-12.874			-12.874	-12.304	-12.342	-12.630
	Structurele mutaties 1e Burap 2023	M		-580		-580	-580	-580	-580
S-1	Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
S-2	Social Return	M			-12	-12	-12	-12	-12
	Totaal Sociaal		-12.874	-580	-12	-13.466	-12.896	-12.934	-13.222

Financiële mutaties Sociaal

S-1 Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024

Verwezen wordt naar de toelichting bij programma "Bedrijfsvoering".

2.1.1 Beter gebruik minimaregelingen

Als gevolg van de energiecrisis en de toegenomen inflatie zijn in 2023 signalen over armoede opgepakt. Inwoners met een inkomen tot 120% van het sociaal minimum konden een energietoeslag aanvragen. Hierdoor zijn 300 extra huishoudens met een laag inkomen bij de gemeente in beeld gekomen. Door deze huishoudens te wijzen op de mogelijkheden van het minimabeleid kan het bereik worden verhoogd van 35% naar 70%. Niet alle 300 huishouden zullen hiervoor in aanmerking komen, als er sprake is van vermogen bestaat er geen recht op het minimabeleid. Door het vergroten van het bereik van het minimabeleid dient jaarlijks rekening te worden gehouden met extra uitgaven van € 100.000.

S-2 Social Return € 12.000 nadeel (meerjarig)

Voor een gezonde samenleving is het belangrijk om zoveel mogelijk mensen te betrekken bij het arbeidsproces. Om dit te stimuleren wordt Social Return (SR) vaak als verplichting in aanbestedingen van de overheid opgenomen. Inkopers van overheden kunnen zo, bij het verstrekken van opdrachten, de opdrachtnemer verplichten om kwetsbare groepen op de arbeidsmarkt te betrekken bij de uitvoering van de opdracht. Hiermee worden door SR, mensen -die dat zelfstandig niet of moeilijk lukken- aan werk, passende opleiding of werkervaring geholpen.

Gemeenten Ouder-Amstel en Uithoorn vragen dit al jaren uit in aanbestedingen, maar de invulling van SR kan niet verder geconcretiseerd worden omdat wij geen coördinator social return hebben. Een coördinator social return adviseert en faciliteert de opdrachtnemer bij het zo effectief mogelijk invullen van afspraken en zijn verplichting. Het is een bestuurlijke wens om hier verandering in te brengen. Onlangs hebben de gemeenten Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel in het kader van werkbaarheid in Duo+ aanbestedingen uitgesproken tezamen een coördinator social return aan te nemen en de opdracht te beleggen bij Duo+. Alle drie de gemeenten wensen een zo lokaal mogelijke invulling, om zo maximaal rendement te behalen.

Als de gemeenten social return in eigen beheer willen monitoren en begeleiden, is naar schatting circa 0,5-0,6 fte nodig voor de gemeenten Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel

¹ E=Eenjarig en M=Meerjarig

tezamen. Dit betekent voor de gemeente Ouder-Amstel een jaarlijkse investering van circa € 12.000 en dit bedrag meerjarig op te nemen in de begroting.

2.1.2 Overige ontwikkelingen Sociaal Jeugd - Hervormingsagenda

De jeugdzorg staat zowel inhoudelijk als financieel onder druk. Ook voor Ouder-Amstel brengt dit onzekerheid voor het toekomstige financieel jaarresultaat jeugdzorg met zich mee. De onzekerheden komen onder andere door de stijging in clientaantallen en de zwaarte van de behandeling. Dit sluit aan bij een zorgelijke landelijke trend die de GGD ook in haar Corona Gezondheidsmonitor voor Jongvolwassenen (2021) signaleert. Daarnaast is er ook sprake van landelijk beleid dat bijdraagt aan een toenemend beroep op jeugdhulp. Zo zijn er wachtlijsten voor de volwassenen GGZ - terwijl 70% van de ouders van jeugdigen met hulp GGZ-problematiek heeft - en is er een hoge drempel voor een beroep op de Wet Langdurige Zorg. Waardoor jeugdigen op hulp van gemeenten zijn aangewezen. Ook is de toegang tot hulp op basis van de Jeugdwet ruim geformuleerd waardoor er bijvoorbeeld geen eigen bijdrage gevraagd kan worden - in tegenstelling tot andere voorzieningen.

Hogere kosten worden ook veroorzaakt door de (landelijke) trend van kleinere groepen in de residentiële jeugdhulp en een lagere caseload in de jeugdbescherming en jeugdreclassering. Tot slot is er sprake van inflatie/CAO's, en krappe arbeidsmarkt die tot stijgende tarieven leiden.

Daarnaast is de richting van de betaalbaarheid van het jeugdzorgstelsel nog niet uitgewerkt. De impact van de Hervormingsagenda Jeugd en de definitieve uitkomst van de onderhandelingen tussen het Rijk en VNG over compensatie van de uitgaven voor jeugdzorg zijn er nog niet. Het bezuinigingspotentieel uit de Hervormingsagenda Jeugd kent een onzekerheid of de maatregelen de geschatte kostenbesparing opleveren en hoe realistisch tijdige realisatie is.

De verwachting is dat de (nog definitief vast te stellen) Hervormingsagenda Jeugd in 2024 nog geen budgettaire gevolgen zal hebben. De verwachting is dat daarna de budgetten van het Rijk gaan afnemen. Dit is naast de al ingezette bezuiniging op jeugdhulp in de Programmabegroting 2023-2026. Zodra de hervormingsagenda definitief is bepaalt het college in hoeverre aanpassingen in de begroting nodig zijn.

Op korte termijn zijn in 2023 extra middelen aangevraagd in de eerste Burap. In voorbereiding op de tweede Burap wordt ingezet - met behulp van het programma datagedreven sturen - op een verbeterde prognose zodat er meer inzicht is in de verwachte ontwikkelingen en daarmee aan college en raad keuze mogelijkheden bieden.

Voor de middellange brengt het college momenteel een aantal scenario's in beeld hoe ingegrepen kan worden bij de jeugdhulp. Bedoeling is de resultaten hiervan te betrekken bij de beheersing en actualisatie van de meerjarig benodigde middelen.

Doordecentralisatie lokale toegang Begeleid Thuis

Gemeenten zijn vanaf 1 januari 2024 verantwoordelijk voor inwoners die een beroep doen op Beschermd Wonen (Begeleid Thuis). Vanaf dat moment krijgen de gemeenten volgens een verdeelmodel structurele middelen van het Rijk om deze taken uit te kunnen voeren. Op dit moment wordt de toegang voor MO/BW (BT/BV) verzorgd door de Centrale Toegang (CT), gevestigd in Amsterdam en uitgevoerd door de GGD Amsterdam. De CT blijft de toegang voor Beschermd Verblijf en Begeleid Thuis

met wooncomponent doen. De eerste stap van de doordecentralisatie is om de regiogemeenten verantwoordelijk te laten zijn voor onderzoek en indicatiestelling van Begeleid Thuis zonder wooncomponent. Het voornemen is om in het derde kwartaal 2023 te beginnen met de implementatie. De middelen voor het organiseren van een lokale toegang zijn nog onbekend. Uit het transformatieplan en de praktijk moet blijken wat de uiteindelijke kosten gaan zijn en op welke wijze deze gedekt worden.

Brede SPUK-regeling

De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten beschikbaar gesteld voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis. De stip op de horizon is een gezonde generatie in 2040. De Brede SPUK-regeling is voor alle gemeenten in werking gesteld om diverse afspraken uit te kunnen voeren. Ouder-Amstel stelt uiterlijke december een integraal plan op, waarin de besteding van de beschikbare middelen zijn opgenomen. De verwachting is dat er meerjarig € 180.000 ter beschikking wordt gesteld.

Schuldhulpverlening

Vanaf 1 januari 2024 wordt de looptijd van een wettelijke schuldregeling (Wsnp-traject) in beginsel verkort naar 18 maanden. Hierdoor moeten inwoners sneller uit de problematische schulden komen en worden er meer hulpvragen verwacht, zodat sneller perspectief en een duurzaam financieel evenwicht en financiële gezondheid kan worden bereikt.

Met de Aanpak geldzorgen, armoede en schulden werkt de regering aan bestrijding van armoede en sociale uitsluiting. Om de dienstverlening rond armoede, vroegsignalering en schuldhulpverlening te verbeteren worden extra middelen beschikbaar gesteld. Ook investeert het kabinet in een sterker sociaal netwerk en systeem van hulpverlening, waardoor huishoudens met beginnende of dreigende geldzorgen eerder worden geholpen. De middelen die nodig zijn voor de uitwerking in gemeentelijk beleid moeten structureel in de begroting worden opgenomen.

2.2 Ontwikkelingen Ruimte

	Ruimte	E/M ²	2023 primitief	2023 1e Burap	2024 Kadernota 2024	2024 primitief	2025	2026	2027
	bedragen x € 1.000		A	B	C	=A+B+C			
	Primitieve begroting		-2.985			-2.985	-3.255	-4.231	-4.173
	Structurele mutaties 1e Burap 2023			-184		-184	-167	-122	-129
R-1	Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
R-2	Regisseur openbare ruimte	M			-110	-110	-110	-110	-110
R-3	Nieuw woonruimteverdeelsysteem	E			-6	-6	-	-	-
R-4	Beleidsadviseur wonen 1 fte	M			-80	-80	-80	-80	-80
R-5/ R-6	Invoering omgevingswet (Duo+)/omgevingsplan	M			-200	-200	-300	-200	-130
R-7	Organisatorische aanpassingen teams I&B en DO	M			-26	-26	-26	-26	-26
R-8	Parkeeropbrengst correctie raming begroting 2023	M			-	-	-	500	500
R-9	Bijdrage Veiligheidsregio	M			-60	-60	-60	-60	-60
R-10	Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH)	M			-600	-600	-600	-600	-600
R-11	Correctie begroting verkoopopbrengst gronden	E			-1.266	-1.266	26	-	-
R-12	Areaaluitbreiding, vertraagde bouw	M			-	-	14	343	127
R-13	Afschrijvingslasten Waver (bijdrage aan Waternet) en Binnenweg dijkverhoging	M			-	-	-	-82	-82
	Totaal Ruimte		-2.985	-184	-2.347	-5.517	-4.558	-4.668	-4.762

R-1 Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024

Verwezen wordt naar de toelichting in programma "Bedrijfsvoering".

R-2 Regisseur openbare Ruimte € 110.000 (meerjarig)

Binnen het werkveld openbare ruimte (zowel bovengronds als ondergronds) is er behoefte om meer nadruk te leggen op gestructureerd opdrachtgeverschap. De behoefte ligt voornamelijk in lijn met het IBOR, waar meer sturing wordt vereist op de maatschappelijke effecten. Door de koppeling en verbinding te maken met andere beleidsterreinen, wordt bij de opdrachverlening inbreng verstrekt om invulling te geven aan de maatschappelijke thema's. Naast de kwaliteit van de openbare ruimte, bieden ook de maatschappelijke effecten aanleiding om te bepalen wanneer een onderdeel uit de openbare ruimte aan vervanging of onderhoud toe is. Dit vergt een andere kijk op de inrichting en een (andere) integrale benadering bij de opdrachtverlening. Hiervoor is vanuit de gemeente meer regie vereist op het proces en op de kwaliteitsbewaking van de gemeentelijke ambitie. De regisseur heeft een belangrijke spilfunctie tussen de uitvoeringsorganisatie Duo+ en de gemeente en waarborgt de kwaliteit van de opdrachtgeversrol vanuit de gemeente.

² E=Eenjarig en M=Meerjarig

R-3 en R-4 Wonen

R-3 Nieuwe woonruimteverdeling € 6.025 nadelig (eenjarig)

In het tweede kwartaal 2023 eindigt de projectorganisatie bij gemeente Amsterdam en wordt de organisatie van de woonruimteverdeling overgebracht naar de werkorganisaties. De behoefte voor een nieuwe coördinator van de woonruimteverdeling blijft. Gemeente Amsterdam blijft penvoerder en per 1 mei wordt gezocht naar een nieuwe coördinator. De kosten van de coördinator worden over de veertien gemeenten omgeslagen naar rato van inwoneraantal.

Voor het jaar 2024 is € 20.000 toegekend voor de nieuwe woonruimteverdeling. De herziene begroting (voor komst regiocoördinator) voor 2024 bedraagt € 26.025. De begroting voor 2024 moet dus met € 6.025 bijgesteld worden.

R-4 Beleidsadviseur Wonen (1 fte), € 80.000 nadelig (meerjarig)

Er zijn veel ontwikkelingen gaande op het dossier wonen, zowel lokaal, regionaal als nationaal. In Ouder-Amstel hebben we de ambitie om ongeveer 8500 woningen bij te bouwen tot en met 2040. En breiden we uit van werken met twee woningcorporaties naar in totaal vijf woningcorporaties. Het opstellen en monitoren van prestatieafspraken gaat op een andere manier ingericht worden en vraagt extra capaciteit. Naast onze lokale ambities, gaan we ook in de regio intensiever samenwerken (denk bijvoorbeeld aan het opstellen van een regionale woonzorgvisie en het bevorderen van doorstroming). Daarnaast zijn er allerlei landelijke ontwikkelingen gaande, en zijn we als gemeente ineens verantwoordelijk voor meerdere taken. Voorbeelden zijn de zes programma's van minister Hugo de Jonge en de komst van de Wet Goed Verhuurderschap (gaat in op 1 juli 2023), de Wet Betaalbare Huur en de Wet Versterking Regie op de Volkshuisvesting (gaan waarschijnlijk in op 1 januari 2024). De verplichte verantwoordelijkheden die vanuit deze wetten voortvloeien moeten verwerkt worden in ons beleid: verordeningen en beleidsregels moeten aangepast worden, meldpunten moeten ingericht en gemonitord worden. De huidige beleidsadviseur wonen is met de dagelijkse werkzaamheden al 36 uur bezig, daarnaast ligt er een grote opgave omtrent ons huidige beleid en de aanpassing hiervan (onder andere ambities uit het coalitieakkoord). Ook komen de extra landelijke en regionale taken en onze lokale ambities en vertaling hiervan naar beleid en ons uitvoeringsprogramma er bij. Deze werkzaamheden zijn niet haalbaar voor één beleidsadviseur Wonen. Daarnaast houdt het werk niet op in het dossier Wonen, en zal er naar verwachting in de komende periode nog meer werkzaamheden bijkomen.

R-5 en R-6 Omgevingswet

Per 1 januari 2024 treedt de Omgevingswet officieel in werking. De invoering van de Omgevingswet wordt gezien als een enorme opgave die tegelijkertijd een grote impact heeft op de interne organisatie en manier van werken. Voor de benodigde voorbereidingen werkt Ouder-Amstel daarom enerzijds (op sommige onderdelen) samen met Duo+. Hier kan gedacht worden aan aspecten als ICT, aanpassen werkprocessen, communicatie en opleidingen.

Anderzijds is Ouder-Amstel ook zelf aan zet, om een aantal onderdelen uit de Omgevingswet uit te voeren. Daarom is de gemeente eerst gestart met de projectmatige aanpak van de invoering van de Omgevingswet, om uitvoering te geven aan de omgevingsvisie en voorbereidingen te treffen voor de Omgevingsplan.

De implementatie is niet beperkt tot 2023, maar dit gaat ook in 2024 en navolgende jaren door. Zo zijn gemeenten wettelijk verplicht om uiterlijk in 2029 de elementen uit de Omgevingswet te hebben ingevoerd. Een van deze elementen is het maken van een

Omgevingsplan. Voor Ouder-Amstel betekent dit dat er incidentele consequenties zijn, waar in de Kadernota rekening mee moet worden gehouden.

Incidenteel

Voor de implementatie van de Omgevingswet zijn aanvullende middelen nodig. Deze middelen zijn nodig om te voldoen aan onze wettelijke taak, namelijk het implementeren van- en uitvoering geven aan de Omgevingsplan. Om dit te realiseren moet er gewerkt worden naar het inzetten van extra capaciteit.

Gevraagd wordt

	2024	2025	2026	2027
Duo+	180.000 (ongewijzigd)	150.000	100.000	50.000
Omgevingsplan	200.000	150.000	100.000	80.000

Deze bedragen bestaan uit de volgende ramingen voor de grootste kostenposten:

1. Omgevingsplan (projectduur 2024-2027):

a. Advieskosten deskundigen (procesbegeleiding nieuw Omgevingsplan, technische ondersteuning digitale verwerking, inventarisatie huidige situatie, onderzoek milieueffecten, toedelen van functies en wettelijke verankering).

b. Beoordeling- en advieskosten verplichte m.e.r.-commissie (Omgevingsplannen moeten verplicht worden voorzien van advies van deze commissie en hiervoor geldt een 'leges' of 'behandel' tarief.

c. Vervangingscapaciteit/inhuur projectleider Omgevingsplan: vanwege de omvang van dit project kan dit niet 'bij' de gewone werkzaamheden worden uitgevoerd, dit betekent dat tijdelijk aanvullende capaciteit nodig is voor behandelen complexe (RO) adviseringsvraagstukken en bestemmingsplannen, omdat dit formele aanvragen zijn en advisering nodig is, kunnen deze niet blijven liggen.

R-7 Organisatorische aanpassingen in de teams Inrichting en Beheer en Dagelijks Onderhoud € 25.500 nadeel (meerjarig)

In de afgelopen jaren is de complexiteit en inhoud van het werk in de teams Inrichting en Beheer en Dagelijks Onderhoud toegenomen door nieuwe en aangescherpte wet- en regelgeving. Dit heeft het gevolg dat werkzaamheden meer afstemming en sturing vergen. Dit betekent dat een aantal operationele managementfuncties in de teams opgewaardeerd moet worden. Hiervoor loopt op dit moment een herwaarderingstraject (in het kader van HR-21).

R-8 Parkeeropbrengsten, correctie raming begroting 2023-2026

Het betreft een administratieve aanpassing van meerjarige budgetten vanaf 2026 als gevolg van een eerder vastgesteld raadsbesluit (2022-56).

R-9 Openbare orde en veiligheid/verhoging bijdrage voor veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland € 60.000 (meerjarig)

De komende jaren 2024-2027 is een verhoging van de bijdrage voor de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland noodzakelijk. Deze extra bijdrage bedraagt structureel € 60.000 op jaarbasis. De Veiligheidsregio verzorgt de regionale brandweezorg en

crisisbeheersing. De afgelopen tien jaren heeft de Veiligheidsregio binnen de eigen begroting steeds geld gevonden - door taakstellingen, ombuigingen en beleidsluwe taakopvatting - voor nieuwe (onvermijdelijke) ontwikkelingen en om de reguliere taken solide uit te kunnen blijven oefenen in een steeds complexer wordende en groeiende stedelijke omgeving. De budgettaire rek is er inmiddels volledig uit en nieuwe taakstellingen zullen ten koste gaan van onder andere de brandweezorg. Het bestuur van de Veiligheidsregio erkent dat en heeft besloten de deelnemende gemeenten om extra structurele middelen te vragen voor de in kaart gebrachte knelpunten om basisbrandweezorg te garanderen, te kunnen voldoen (nieuwe) wet- en regelgeving en een goed personeelsbeleid te kunnen borgen. Het aandeel van de gemeente Ouder-Amstel bedraagt 0,74% van de totale gemeentelijke (regionale) bijdrage.

R-10 Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving (VTH) € 600.000 (meerjarig)

De uitvoering van de basistaken VTH is door de gemeente Ouder-Amstel vanaf 2016 belegd bij Duo+

Vanaf het moment van oprichting van Duo+ is team VTH verantwoordelijk voor (1) de afhandeling van aanvragen op grond van de wet Wabo, (2) aanvragen en meldingen op grond van de APV en bijzondere wetten, zoals bijvoorbeeld de alcoholwet en (3) het toezicht op grond van de Wabo, de APV en bijzondere wetten, maar ook op het gebied van veiligheid. Het team VTH houdt zich daarnaast ook bezig met erfgoed, juridische advisering en juridische procedures, zoals bezwaar en beroep, klachtenafhandeling, de Wet Openheid Overheid (WOO) en een klein deel van het beleid.

Bij het opstellen van het concept werkplan 2023/2024 is geconstateerd dat de beschikbare middelen van Ouder-Amstel niet toereikend zijn om de door de gemeente gevraagde wettelijke benodigde werkzaamheden tijdig, gedegen en volledig uit te voeren. De afgelopen jaren is een scheefgroei ontstaan tussen de verwachtingen en de beschikbare capaciteit/middelen. Ondanks dat sommige knelpunten in de capaciteit reeds eerder (2017), bij het opstellen van het VTH-beleidsplan, aangekaart zijn, is vanuit zowel de opdrachtgever als de opdrachtnemer niet voldoende geanticipeerd op deze scheefgroei. Door vele personele wisselingen aan beide kanten is kennis en historische achtergrond verloren gegaan. Daardoor is onvoldoende continuïteit geweest in monitoring en (bij)sturing. Tegenover de uitgaven is ook sprake van inkomsten (leges).

Daarnaast is het voornemen twee extra BOA's in te zetten. De inschatting is dat hiervoor een bedrag van € 140.000 nodig is. Dit kan worden gerealiseerd als tegenover deze kosten eenzelfde bedrag aan inkomsten staat; het benutten van de mogelijkheid van het invoeren van bestuurlijke boetes. Het uitgangspunt is namelijk dat de extra inzet van handhaving budgetneutraal plaatsvindt (opgenomen in CUP). De komende tijd zal worden onderzocht wat hiervoor nodig is.

R-11 Aanpassen begroting incidentele verkoopopbrengsten € 1,2 miljoen (eenjarig)

In de begroting 2023-2026 zijn opbrengsten van grondverkoop geraamd. Dit zijn baten die het begrotingssaldo positief beïnvloeden, maar incidenteel van aard zijn. Dat betekent dat de baten bij het bepalen van het structurele saldo moeten worden geëlimineerd. Wij stellen voor dergelijke incidentele opbrengsten niet in de begroting te ramen maar apart aan de raad voor te leggen, conform de bestaande afspraak. Dan kan ook de bestemming van deze incidentele baten (bijvoorbeeld toevoegen aan de algemene reserve) worden bepaald.

R-12 Areaaluitbreiding, vertraagde bouw

Bij het onderdeel Bedrijfsvoering (B-2 Algemene Uitkering) zijn de maatstaven voor het berekenen van de algemene uitkering (aantal woningen, inwoners) vanaf 2026 aangepast als gevolg van actualisatie van de groei van de gemeente. Dit leidt enerzijds tot bijstelling aan de inkomstenkant (algemene uitkering), maar heeft ook tot gevolg dat de al geraamde verhoging van budgetten beheer openbare ruimte in latere jaren beschikbaar hoeven te worden gesteld. Dit leidt tot (tijdelijke) verlaging van lastenbudgetten in de jaren 2025 tot en met 2027.

R-13 Afschrijvingslasten nieuwe investeringen

Aan het investeringsplan zijn twee investeringen met een relatief groot volume toegevoegd. Dit betreft Waver, ophogen van de dijk en aanleggen van de nieuwe weg (zie bij investeringen nummer I-2) ad € 1,9 miljoen in 2025 en dijkverhoging Binnenweg (zie bij investeringen nummer I-4) ad € 0,57 miljoen in 2025. Met de daaruit voortvloeiende afschrijvingslasten is vanaf 2026 in deze kadernota rekening gehouden. De rentelasten worden meegenomen bij het ramen van de financieringsbehoefte en de daarmee gepaard gaande rente.

2.2.1 Overige ontwikkelingen Ruimte Toeristenbelasting

De opbrengst voor de toeristenbelasting stabiliseert naar verwachting in 2024, wanneer de gelijke aantallen toeristen als in 2019 worden bereikt. Pas bij uitbreiding van de hotelkamer capaciteit is een verdere doorgroei van de opbrengsten mogelijk, dan wel bij een verdere verhoging van het tarief van de toeristenbelasting.

Daarom is het noodzakelijk de voortgang te blijven volgen bij de Burap als daartoe aanleiding is.

2.3 Ontwikkelingen Gebiedsontwikkeling

	Gebiedsontwikkeling	E/M ³	2023 primitief	2023 1e Burap	2024 Kadernota 2024	2024 primitief	2025	2026	2027
	bedragen x € 1.000		A	B	C	=A+B+C			
	Primitieve begroting		-311			-311	-272	-279	52
	Structurele mutaties 1e Burap 2023			-		-	-	-	-
G-1	Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Totaal Gebiedsontwikkeling		-311	-	-	-311	-272	-279	52

Financiële mutaties Gebiedsontwikkeling

Er zijn geen financiële ontwikkelingen te melden.

³ E=Eenjarig en M=Meerjarig

2.4 Ontwikkelingen Bedrijfsvoering

	Bedrijfsvoering	E/M ⁴	2023 primitief	2023 1e Burap	2024 Kadernota 2024	2024 primitief	2025	2026	2027
	bedragen x € 1.000		A	B	C	=A+B+C			
	Primitieve begroting		18.065			18.065	18.596	17.634	16.846
	Structurele mutaties 1e Burap 2023			187		187	126	183	184
B-1	Stijgende rente kapitaalmarkt	M			-75	-75	-75	-135	-135
B-2	Algemene uitkering, actualisatie	M			663	663	663	231	1.522
B-3	Bedrijfsvoering Ouder Amstel extra fte's	M			-195	-195	-195	-195	-195
B-4	Uitbreiding formatie P&O DUO+	M			-76	-76	-76	-76	-76
B-5	Arbeidsmarktkrapte	E			-16	-16	-	-	-
B-6	Integriteit en ondermijning	E			-3	-3	-	-	-
B-7	Ontwikkeling voor opleiding	M			-21	-21	-18	-18	-18
B-8	Vitaliteit en duurzamen inzetbaarheid	M			-13	-13	-13	-13	-13
B-9	Arbozorg en agressie	M			-6	-6	-6	-6	-6
B-10	Invoering omgevingswet (applicaties)	M			-19	-19	-19	-19	-19
B-11	Datagedreven werken	M			-20	-20	-20	-20	-20
B-12	Ondersteuning voor specifieke uitkeringen	M			-13	-13	-13	-13	-13
B-13	Servicedesk interne dienstverlening	M			-16	-16	-16	-16	-16
B-14	Postintake en archief	M			-20	-20	-20	-20	-20
B-15	Algemene prijsindex 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
B-16	Indexering prijsgevoelige budgetten Duo+ 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
B-17	Index Onroerende zaakbelastingen 2024	M			625	625	625	625	625
B-18	Indexering loongevoelige budgetten Duo+ 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
B-19	Indexering loongevoelige budgetten Ouder Amstel 2024	M			p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
	Totaal Bedrijfsvoering		18.065	187	795	19.047	19.541	18.143	18.647

⁴ E=Eenjarig en M=Meerjarig

Bevolkingszaken

Reisdocumentenpiek vanaf 2024

In 2014 werd de geldigheidsduur van reisdocumenten voor volwassenen verlengd van vijf naar tien jaar. Na de huidige reisdocumentendip -van 2019 tot en met 2023- gaan gemeenten vanaf 2024 de effecten merken van de nieuwe cyclus die is ontstaan door invoering van de langere geldigheidsduur van paspoorten en identiteitskaarten. Volwassenen die tussen 2014 en 2018 een reisdocument hebben aangevraagd, komen vanaf 2024 een nieuw document aanvragen. Deze piek duurt tot 2029.

De effecten van de hogere legesinkomsten op reisdocumenten vanaf 2024 worden in de begroting 2024 en verder verwerkt.

Bestuur en Communicatie

Geen mutaties

Algemene dekkingsmiddelen

B-1 Rentelasten € 75.000 nadeel voor 2024-2025 en € 135.000 voor 2026 en 2027 en volgende jaren

In de liquiditeitsraming gaan we uit van een liquiditeitsbehoefte van een extra 15 mio in 2024 en 12 mio in 2026. In de begroting 2023 is uitgegaan van 2,5% rente, echter gezien de huidige rentepercentages en de verwachtingen ten aanzien van de rente-ontwikkelingen als instrument om de inflatie te kunnen beteugelen, menen we in de berekeningen er nu in ieder geval uit te gaan van een rente van 3%. Dit betekent voor het jaar 2024 en 2025 een toename van de rentelast van € 75.000 per jaar en voor het jaar 2026 en 2027 en volgende jaren een toename van € 135.000 per jaar.

B-2 Algemene uitkering aanpassing budgetten, voordelig, meerjarig

Voor het opstellen van de kadernota heeft een actualisatie van het gemeentefonds plaatsgevonden. Deze actualisatie is gebaseerd op een zo goed mogelijke inschatting van de factoren die van invloed zijn op de hoogte van de algemene uitkering binnen het gemeentefonds en waar een reële inschatting voor gemaakt kan worden.

Actualisatie maatstaven (voordeel 2024 tot en met 2027 respectievelijk € 300.000, € 300.000, - € 100.000 en € 600.000 voordeel)

Allereerst zijn de maatstaven met de grootste financiële impact meerjarig geactualiseerd. Dit betreft met name de prognose van woningbouw, het aantal inwoners en de ontwikkeling van de WOZ waarden. Daarnaast zijn aan de hand van de laatst bekende betaalspecificatie van Binnenlandse Zaken de overige maatstaven geactualiseerd voor 2023 en voor de jaren daarna gelijk gehouden. Zoals ook opgenomen in de inleiding is er eerder voor het jaar 2026 gerekend met hogere aantallen inwoners en woningen, in deze kadernota zijn deze aantallen naar beneden bijgesteld door actualisatie van de verwachtingen van de groei van de gemeente.

Actualisatie Loon- en prijsontwikkeling (voordeel € 363.000 meerjarig)

Ook zijn naar aanleiding van de laatste gegevens van het Centraal Economisch Planbureau de loon- en prijsontwikkelingen (LPO) bekend. Deze LPO gaat over de jaren 2022 (herberekening) tot en met 2024, welke meerjarig doorwerken. In de actualisatie is ervan uitgegaan dat het Rijk aan de gemeenten het lpo-acces over 2022, alsmede de inschatting voor 2023 en 2024 volledig gaat compenseren. De LPO is bedoeld om de stijgende uitgaven in de begrotingen van gemeenten als gevolg loon- en prijsontwikkelingen (deels) te compenseren.

Volume-ontwikkeling en taakmutaties (p.m.)

Vooralsnog zijn er geen financiële effecten meegenomen voor eventuele taakmutaties en de volume-ontwikkeling (trap-op trap-af systematiek). Deze zijn op dit moment nog niet bekend en lopen mee bij de meicirculaire 2023. De compensatie voor taakmutaties werkt in beginsel neutraal door, omdat hier ook extra uitgaven aan verbonden zijn. De volume-ontwikkeling wordt door het Rijk toegepast tot en met 2025 en komt daarna te vervallen. Hiervoor in de plaats komt een andere normeringssystematiek. Voor 2026 is vooralsnog daarvoor in de plaats 1 miljard opgenomen in het gemeentefonds en deze is reeds verwerkt in de begroting voor het jaar 2026.

Nieuwe normeringssystematiek (voordeel € 600.000 meerjarig per 2027)

De provincie maakt de inschatting dat de omvang van het inkomstenniveau van gemeenten, als gevolg van de toekomstige nieuwe normeringssystematiek, minimaal zo hoog zal zijn als het niveau van 2026 en staat toe het bedrag van 1 miljard meerjarig op te nemen in de ramingen. Het aandeel van onze gemeente in deze 1 miljard bedraagt € 600.000 welke we wel opnemen voor het jaar 2027 en volgende jaren.

Overhead

Naast de ontwikkelingen die in de 1e Burap 2023 zijn gemeld, speelt bij Duo+ ook een aantal ontwikkelingen vanaf 2024. Het aandeel van de gemeente Ouder-Amstel in deze kosten bedraagt 25,26% van het totaalbedrag. De resterende bijna 75% wordt door de gemeenten Diemen en Uithoorn gedragen.

Als één van die gemeenten een ontwikkeling niet financieel mogelijk wil maken, dan trekt onze gemeente zich daar ook uit terug. We zijn immers niet in staat een groter deel van de kosten te dragen.

B-3 Bedrijfsvoering Ouder-Amstel

Per 1 oktober 2022 is binnen de ambtelijke organisatie de afdeling Bedrijfsvoering opgericht. Inmiddels is het inrichtingsplan gereed. In dat inrichtingsplan wordt geanticipeerd op de gestage groei qua taken, qua inwonertal en qua begroting. Dit alles vraagt om meer uitvoeringscapaciteit. Ook om andere afdelingen een betere ondersteuning en dienstverlening te leveren, en op deze manier zowel de inhoudelijke beleidsmedewerkers meer ruimte te bieden om aan de toeneemende vragen op hun beleidsterreinen te kunnen voldoen als om het afdelingsmanagement te ontlasten. Per medio 2023 willen we daarvoor 1,6 fte aan management- en beleidsondersteuning aantrekken, en in 2024 wordt daar nog één fte aan toegevoegd. De meerkosten voor 2023 zijn € 60.000, voor 2024 en verder gaat het om € 195.000.

B-4 - 14 Overhead bij Duo+

Team Personeel en Organisatie (Duo+)

B-4 Groeiende organisaties en onboarding personeel (Nadeel € 75.000, meerjarig met ingang van 2024)

Het groeiend aantal gemeentelijke taken geeft uitbreiding van personeel en doorontwikkeling van de organisaties. Ook is de werving van personeel aanzienlijk meer arbeidsintensief geworden. Op het gebied van aansturing en zwaarder P&O advies (HR en organisatieadvies) vraagt dat enige uitbreiding van dit Duo+ P&O team. Voor Ouder-Amstel bedragen daarvan de kosten meerjarig met ingang van 2024 € 71.000. Daarnaast zal er meer aandacht worden besteed aan de correcte opstart van nieuwe medewerkers, de zogenaamde "onboarding". Het gaat meerjarig om € 4.000.

B-5 Arbeidsmarkt krapte (Nadeel € 16.400, eenmalig voor 2024):

Voor alle vier de organisaties worden gestructureerde traineeships en stagemogelijkheden van onderaf ontwikkelt en gecreëerd. Op deze manier willen de organisaties beter in hun personele vervangingsbehoefte kunnen gaan voorzien. Het gaat voorlopig om een incidentele impuls.

B-6 Integriteit en ondermijning (Nadeel € 2.500, eenmalig voor 2024)

Het college vindt het belangrijk om de medewerkers regelmatig bewust te maken van integriteit en risico's van ondermijning, en het herkennen van de signalen. Het gaat hier om de aanschaf van een digitaal leerplatform.

B-7 Ontwikkeling en opleiding (Nadeel € 5.000 voor 2024, en € 1.250 vanaf 2025, voor instrumentarium, Nadeel € 16.500, meerjarig voor 0,8 fte opleidingsadviseur)

Om de eigen medewerkers te blijven binden en boeien en ook om als organisaties klaar te zijn voor de steeds veranderende opgaves, is het belangrijk dat meer wordt ingezet op opleiding en ontwikkeling. Online leren is flexibel en het is gemakkelijk toe te snijden op de individuele medewerker. In 2024 gaat het om eenmalige kosten, in alle jaren gaat het deels ook om meerjarige kosten.

Daarbij wordt 0,8 fte opleidingsadviseur geworven om collectief en individueel passende opleidingstrajecten te ontwikkelen in samenspraak met de betrokkene.

B-8 Vitaliteit en duurzame inzetbaarheid (Nadeel € 12.650, meerjarig met ingang van 2024)

Medewerkers moeten langer doorwerken en dat moeten zij op een vitale en gezonde manier kunnen doen. In de Cao is opgenomen dat werkgevers in samenspraak met de medezeggenschap een vitaliteitsbeleid inrichten. Dat zal deels collectief zijn en deels op individueel maatwerk worden gebaseerd.

B-9 Arbozorg en agressie (Nadeel € 6.500, meerjarig met ingang van 2024)

Voor verplichte specialistische taken en werkzaamheden op het gebied van arbozorg wordt externe deskundigheid ingeroepen. Hier gaat het om trainingen voor de medewerkers voor het omgaan met agressie.

Team Informatisering en Automatisering (Duo+)**B-10 Invoering Omgevingswet (Nadeel € 19.000, meerjarig met ingang van 2024)**

Met de inwerktreding van de Omgevingswet neemt de beheerlast voor Functioneel applicatiebeheer aanzienlijk toe. Het betreft bovendien een complexe applicatie met meerdere externe koppelingen.

B-11 Datagedreven werken (Nadeel € 20.000, meerjarig met ingang van 2024)

Bij de gemeenten krijgt datagedreven werken steeds meer belang en inhoud. Dit vraagt ook meer van het Datacluster. Het betreft vragen om data te genereren en te ontsluiten, voor gebruik zowel in processen als bij beleids- en besluitvorming. Dit betreft het Ouder-Amstel-aandeel in een formatie-uitbreiding van 1,5 fte naar 2,5 fte. Dit is een stap in een beheersbare groei naar uiteindelijk circa 4 fte.

Team Financiën (Duo+)

B-12 Ondersteuning voor Specifieke Uitkeringen (Nadeel € 13.000, meerjarig met ingang van 2024)

Het Rijk verstrekt de gemeenten steeds vaker zogenoemde SPUK's. In tegenstelling tot de algemene uitkering zijn dit specifieke doeluitkeringen, met een tijdelijk karakter. Het financieel en regeltechnisch "in control" zijn op dit gebied voorkomt financiële risico's en draagt bij aan optimalisering van maatschappelijk rendement. De vakafdelingen blijven uiteraard verantwoordelijk, doch kwalitatief financieel en regeltechnisch advies en controle zijn onontbeerbaar geworden.

Team Interne Dienstverlening (Duo+)

B-13 Servicedesk Interne Dienstverlening en Informatisering en Automatisering (Nadeel € 16.500, meerjarig met ingang van 2024)

De servicedesk behoeft personele uitbreiding vanwege de groei van de organisaties en de toename van de mate van digitalisering. Dit is de eerste groeistap sinds 2016, en is daarmee urgent geworden.

B-14 Postintake en Archief (Nadeel € 19.500, meerjarig met ingang van 2024)

De postintake en archivering moeten aan hogere wettelijke eisen gaan voldoen, en ook de interne controle hierop moet worden georganiseerd. Het gaat om het uitbreiden van 0,5 fte naar 1 fte.

Onvoorzien

1 Onvoorzien

Op grond van artikel 8 lid 6 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) is de gemeente verplicht een post onvoorzien op te nemen in de begroting. Het budget onvoorzien wordt ingezet voor uitgaven die als onvoorzienbaar, onuitstelbaar en onvermijdbaar worden aangemerkt en waarvoor in de begroting verder geen raming is opgenomen. We stellen voor het budget voor onvoorziene uitgaven niet te wijzigen, we handhaven het budget van € 25.000.

Vennootschapsbelasting

1 Vennootschapsbelasting

De gemeente is belastingplichtig voor de VPB als het gaat om ondernemingsactiviteiten die zij uitvoert. Op basis van de huidige uitgangspunten is de verwachting dat de te betalen VPB over 2024 € 0 danwel beperkt zal zijn. Recentelijk is de belastingwetgeving voor het ophalen van bedrijfsmatig afval gewijzigd. We inventariseren de consequenties van deze aanpassing in de wetgeving.